EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 12.1.2011
COM(2011) 11 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Letni pregled rasti: spodbujanje ukrepov EU za celovit odziv na krizo

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Letni pregled rasti: spodbujanje ukrepov EU za celovit odziv na krizo

Ozadje

Prvi letni pregled rasti zaznamuje začetek novega obdobja gospodarskega upravljanja v EU in prvi evropski semester usklajevanja ekonomskih politik. EU je sprejela odločne ukrepe za spoprijemanje s krizo, zato poslabšanje javnih financ in povečanje brezposelnosti nista bila tako očitna kot drugje po svetu. Visoka stopnja socialnega varstva je v EU ublažila najhujši učinek krize, zaradi manjše produktivnosti pa je okrevanje gospodarstva v Evropi počasnejše.

Najnovejše napovedi kažejo na znake okrevanja gospodarstva, čeprav ti še niso enakomerni. Medtem ko so finančni trgi še vedno nestabilni, pa realno gospodarstvo na nekaterih področjih kaže znake izboljšanja, predvsem zaradi večjega izvoza po oživitvi svetovne trgovine. Kljub temu ostajajo negotovosti. Obdobjem obnovljenega zaupanja v ponovno vzpostavitev rasti sledijo obdobja nazadovanja, tudi zaradi tveganj, povezanih s trgom državnih dolgov. Evropska gospodarstva bodo morala izvesti velike prilagoditve. V finančnem sektorju se še niso ponovno vzpostavili normalni pogoji, obstajajo pa tudi primeri ranljivosti ob obremenitvah in odvisnosti od državne pomoči. Kreditni pogoji se še niso normalizirali, v več državah članicah pa so dolgovi gospodinjstev in podjetij še vedno preveliki.

Učinek krize

Kljub hitremu odgovoru EU so posledice krize daljnosežne. Gospodarska dejavnost se je močno zmanjšala, brezposelnost se je občutno povečala, produktivnost se je zelo zmanjšala, javne finance pa so postale zelo šibke. Do konca leta 2012 naj v 11 državah članicah raven proizvodnje ne bi dosegla ravni pred krizo. Leta 2010 se je bruto javni dolg EU skupno povečal na približno 85 % BDP v euroobmočju in 80 % v celotni EU. Proračunski vpliv te krize bo vključeval tudi učinke demografskih sprememb, zaradi katerih se bo davčno breme dolgoročno povečalo za približno 4,5 % BDP. Strukturne pomanjkljivosti, ki niso bile odpravljene pred krizo, so postale bolj očitne in zahtevajo nujne ukrepe.

Kljub temu, da so sistemi socialnega varstva ublažili učinke te krize, je zelo prizadela evropske družbe. Glavni problem je povečevanje brezposelnosti. Brezposelnega je skupaj 9,6 % aktivnega prebivalstva. V nekaterih državah dosega brezposelnost mladih tudi do 40 %. Po ocenah naj bi v Evropi približno 80 milijonov ljudi živelo pod pragom revščine.

Gospodarska kriza je imela svetovne razsežnosti, njeni vplivi v svetu pa so zelo različni. Medtem ko sta se brezposelnost in javni primanjkljaj bolj povečala v ZDA kot v EU, pa je kriza še poglobila vrzel v produktivnosti dela med EU in ZDA. Konkurenčnost na področju cen in stroškov ostaja problematična. Nastajajoča svetovna gospodarstva hitreje dosegajo ponovno rast, čeprav se tudi nekatera od njih soočajo s težkimi gospodarskimi izzivi. Zato mora EU to krizo izkoristiti za to, da se odločno spoprime s problemom svoje konkurenčnosti v svetu.

Obeti

Kriza bi lahko imela dolgotrajne posledice za potencialno rast. Srednjeročna potencialna rast v Evropi naj bi ostala nizka, in sicer približno 1,5 % do leta 2020, če ne bodo sprejeti strukturni ukrepi za odpravo vrzeli v produktivnosti dela glede na naše glavne konkurentke. Okrevanje samo po sebi zaradi svoje ciklične narave ne more zagotoviti spodbude za to, da se v Evropi ponovno vzpostavijo take gospodarske razmere, kot so bile pred krizo, in da se absorbira nastali primanjkljaj.

Da bi se izognili stagnaciji, netrajnostnemu razvoju dolgov in nakopičenim neravnovesjem ter zagotovili konkurenčnost Evrope, je treba takoj pospešiti konsolidacijo javnih financ in reformo finančnega sektorja ter dati prednost strukturnim reformam.

Zato je Evropski svet sprejel strategijo Evropa 2020 z ambicioznimi cilji glede nove rasti[1]. Predhodni kazalniki držav članic o njihovih nacionalnih ciljih na petih področjih, o katerih so se dogovorile v okviru strategije Evropa 2020, jasno kažejo pot, ki jo mora Evropa prehoditi, da bo izpolnila svoje ambicije.

Če se bo strategija izvajala v celoti, bo pripomogla k temu, da bo EU iz krize izšla močnejša in da se bo preoblikovala v pametno, trajnostno in vključujoče gospodarstvo, ki ga bo odlikovala visoka stopnja zaposlenosti, produktivnosti, konkurenčnosti in socialne kohezije. Tako bo mogoče ustvariti konkurenčno socialno tržno gospodarstvo 21. stoletja, ki bo povečalo zaupanje udeležencev na trgu, družb in državljanov.

Z letnim pregledom rasti se začenja evropski semester

V tem okviru se je EU odločila tudi, da bo spremenila gospodarsko upravljanje. Januarja 2011 se s tem letnim pregledom rasti, vključenim v strategijo Evropa 2020, začenja prvi evropski semester predhodnega usklajevanja politik.

Ta letni pregled rasti združuje različne ukrepe, ki so ključnega pomena za kratkoročno pospešitev okrevanja, ohranjanje konkurenčnosti glede na naše glavne konkurentke ter pripravo EU na izpolnjevanje svojih ciljev iz strategije Evropa 2020.

Ker je treba nujno ukrepati, je Komisija predstavila 10 prednostnih ukrepov. Nadaljevala bo svoje delo na številnih drugih področjih politike, vključno s trgovino in množico notranjih politik. To sporočilo jih ne obravnava. V tem sporočilu se Komisija osredotoča na celovit pristop k okrevanju gospodarstva, predvsem na najpomembnejše ukrepe v okviru strategije Evropa 2020, in tri glavna področja:

– potrebo po strogi fiskalni konsolidaciji za spodbujanje makroekonomske stabilnosti,

– reformo trga dela za večjo zaposlenost,

– ukrepe za spodbujanje rasti.

---

[1] Povečanje stopnje zaposlenosti, povečanje ravni naložb v R&R, izpolnjevanje naših ciljev v zvezi s podnebnimi spremembami in energetiko, povečanje ravni terciarnega ali enakovrednega izobraževanja in zmanjševanje zgodnjega opuščanja šolanja, spodbujanje socialne vključenosti z zmanjševanjem revščine.

Ta prvi letni pregled rasti se nanaša na celotno EU, treba pa ga bo prilagoditi razmeram v vsaki državi članici. Predlagani ukrepi so pomembni zlasti za euroobmočje, ki se trenutno sooča s krizo državnega dolga. Za celovit odziv na krizo, ki je potreben v euroobmočju, so nujno potrebni fiskalna konsolidacija, strukturne reforme in ukrepi za spodbujanje rasti.

Za tak celovit odziv pa bodo potrebni tudi drugi ukrepi, na primer pregled evropskega instrumenta za finančno stabilnost. Komisija meni, da je treba povečati njegovo učinkovito finančno zmogljivost in obseg njegovih dejavnosti. Ta letni pregled rasti tudi prispeva k celovitemu odgovoru euroobmočja na krizo državnega dolga.

Poleg tega je treba napredovati pri vzpostavljanju stalnega mehanizma za razreševanje krize državnega dolga, da se zagotovijo zanesljivi in stabilni trgi. Novi evropski mehanizem za stabilnost naj bi leta 2013 dopolnil novi okvir za gospodarsko upravljanje, njegov cilj pa je učinkovit in strog ekonomski nadzor, vključno s pregledom učinkovitosti sedanjih finančnih varnostnih mrež.

Temu sporočilu so priložena tri poročila s podrobnejšo analizo v okviru ocene Komisije, vključno z oceno vzpostavitve strategije Evropa 2020 na ravni držav članic.

I. MAKROEKONOMSKI POGOJI ZA RAST

1. Izvajanje stroge fiskalne konsolidacije

Za EU je najpomembnejša naloga, da ponovno vzpostavi zaupanje s preprečevanjem začaranega kroga nevzdržnih dolgov, motenj v delovanju finančnih trgov in majhne gospodarske rasti. Pogoj za prihodnjo rast so trajnostni javni izdatki. Letne prilagoditve strukturnega proračunskega salda v višini 0,5 % BDP očitno ne bodo dovolj za izpolnjevanje zahteve glede 60 % deleža dolga. Zato je potrebna obsežnejša konsolidacija, ki bi se morala izvajati na podlagi strožjih davčnih predpisov, ki jih je predlagala Komisija.

- Vse države članice, zlasti tiste, ki so v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, bi morale rast javnih izdatkov ohranjati močno pod stopnjo srednjeročne rasti BDP, hkrati pa na področjih, kot so raziskave in inovacije, izobraževanje in energetika, dajati prednost trajnostnim odhodkom, prijaznim rasti. Vse države članice bi morale dokazati, da njihovi programi stabilnosti ali konvergence temeljijo na previdnih napovedih rasti in prihodkov.

- Države članice, ki so v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, bi morale pripraviti načrt odhodkov in širše ukrepe, ki jih nameravajo sprejeti za odpravo čezmernega primanjkljaja.

- Države članice, ki se soočajo z zelo velikim strukturnim proračunskim primanjkljajem, zelo velikim javnim dolgom ali hudimi finančnimi težavami, bi morale v letu 2011 povečati svoja prizadevanja. Če so gospodarska rast ali dohodki večji od pričakovanih, je treba fiskalno konsolidacijo pospešiti.

- Nekatere države članice bodo morale mogoče povečati davke. Posredni davki so bolj prijazni rasti kot neposredni, razširitev davčne osnove pa ima prednost pred povečevanjem davčne stopnje. Odpraviti bi bilo treba neupravičene subvencije, na primer subvencije, ki imajo škodljive posledica za okolje.

2. Odprava makroekonomskih neravnovesij

Velika in trdovratna makroekonomska neravnovesja so velik vir ranljivosti, zlasti v euroobmočju. Veliko držav članic se mora nujno spopasti s svojo premajhno konkurenčnostjo.

- Države članice z velikimi primanjkljajem tekočega računa in veliko zadolženostjo bi morale pripraviti konkretne korektivne ukrepe (ti lahko vključujejo strogo in trajnostno zmernost plač, vključno s pregledom klavzule o indeksiranju v sistemih pogajanja).

- Države članice z velikim presežkom tekočega proračuna bi morale ugotoviti in odpraviti vire vztrajnega majhnega domačega povpraševanja (vključno z nadaljnjo liberalizacijo storitvenega sektorja in izboljšanjem pogojev za naložbe). Če pa domače povpraševanje še vedno zavirajo pomanjkljivosti politike ali tržne pomanjkljivosti, bi bilo treba pripraviti ustrezne politike.

3. Zagotavljanje stabilnosti finančnega sektorja

Na ravni EU je treba regulativni okvir še okrepiti, Evropski odbor za sistemska tveganja in evropski nadzorni organi, ki so začeli delovati v začetku leta 2011, pa morajo povečati kakovost nadzora. Pospešiti je treba prestrukturiranje bank, da se zaščiti finančna stabilnost in podpre zagotavljanje kreditov realnemu gospodarstvu.

- Prestrukturiranje bank, zlasti tistih, ki so prejele velike vsote državnih pomoči, je ključnega pomena za ponovno vzpostavitev njihove dolgoročne sposobnosti preživetja in zagotovitev ustrezno delujočega kreditnega kanala. Javno finančno pomoč bančnemu sektorju v celoti je treba počasi prenehati, ob tem pa je treba upoštevati finančno stabilnost.

- V skladu z nedavno sprejetim okvirom Basel III bodo morale banke postopoma povečati svojo kapitalsko osnovo, da bodo izboljšale svojo sposobnost prenašati negativne vplive. Komisija pripravlja tudi celovit okvir za odpravo bančne krize. Poleg tega se bo leta 2011 v celotni EU izvedel še ambicioznejši in strožji test izjemnih situacij.

II. MOBILIZACIJA TRGA DELA, USTVARJANJE DELOVNIH MEST

Obstaja tveganje ponovne vzpostavitve rasti brez dovolj dinamičnega ustvarjanja delovnih mest. Odpravljanje brezposelnosti in preprečevanje dolgoročne izključenosti s trga dela je ključnega pomena. Eden od petih ciljev EU iz strategije Evropa 2020 je do leta 2020 povečati stopnjo zaposlenosti na 75 %. Kot kaže, EU ne bo dosegla tega cilja, in sicer za 2–2,4 %, ta zaostanek pa je mogoče nadoknaditi s sprejetjem ukrepov za ustvarjanje delovnih mest in povečanje udeležbe na trgu dela. Zaradi staranja populacije EU in relativno majhne izrabe delovne sile v primerjavi s preostalim svetom so potrebne reforme za spodbujanje spretnosti in znanj ter ustvarjanje spodbud za delo.

4. Povečevanje privlačnosti dela

Kombinacija visokih stopenj brezposelnosti, nizke udeležbe na trgu dela in manjšega števila opravljenih ur dela v primerjavi z drugimi deli sveta slabi gospodarsko uspešnost EU. Stopnja udeležbe zaposlenih z nizkimi dohodki, mladih in tistih, katerih dohodki predstavljajo drugi vir dohodka v družini, je zaskrbljujoče nizka. Najbolj ranljivi tvegajo, da bodo dolgoročno brezposelni. Zato bi morala biti usposabljanje in iskanje zaposlitve tesneje povezana s koristmi.

- Za spodbuditev povpraševanja po delovni sili in ustvarjanje rasti bi morale vse države članice kot prednostno nalogo preusmeriti davke s področja dela.

- Sisteme davčnih olajšav, prožne ureditve dela in zmogljivosti otroškega varstva bi bilo treba urediti tako, da bodo lajšali udeležbo tistih, katerih dohodki predstavljajo drugi vir dohodka v družini. Treba bi bilo povečati prizadevanja za zmanjšanje neprijavljenega dela tako z okrepitvijo izvajanja obstoječih pravil in s pregledom sistemov davčnih olajšav.

5. Reforma pokojninskih sistemov

Fiskalno konsolidacijo bi bilo treba podpreti z reformo pokojninskih sistemov, tako da ti postanejo trajnostnejši.

- Države članice, ki še niso povišale starosti za upokojitev in jo povezale s pričakovano življenjsko dobo, bi morale to storiti.

- Države članice bi morale kot prednostno nalogo zmanjšati možnosti za predčasno upokojitev ter usmerjeno spodbujati zaposlovanje starejših delavcev ter podpirati vseživljenjsko učenje.

- Države članice bi morale podpreti razvoj dodatnih oblik zasebnega varčevanja za povečanje pokojnin.

- Zaradi demografskih sprememb bi se morale države članice izogibati sprejemanju ukrepov, povezanih z njihovimi pokojninskimi sistemi, ki slabijo dolgoročno trajnost in ustreznost javnih financ.

- Komisija bo pregledala direktivo o pokojninskih skladih[2] in predstavila nove ukrepe kot nadaljevanje zelene knjige o pokojninah iz leta 2010.

6. Ponovno zaposlovanje brezposelnih

Evropski sistemi socialnega varstva so zaščitili ljudi med krizo. Ker pa se je okrevanje pospešilo, bi bilo treba pregledati nadomestila za brezposelnost in zagotoviti, da ta predstavljajo spodbude za delo, da se prepreči odvisnost od nadomestila in poveča prilagodljivost poslovnemu ciklu.

- Države članice bi morale oblikovati nadomestila, ki nagrajujejo vrnitev v zaposlitev, in spodbude za samozaposlovanje s časovno omejeno podporo za brezposelne ter jih tesneje pogojevati z usposabljanjem in iskanjem zaposlitve.

- Države članice morajo z večjo skladnostjo med ravnjo obdavčitve dohodkov (zlasti nizkih dohodkov) in nadomestil za brezposelnost zagotoviti, da se delo izplača.

- Države članice morajo svoje sisteme za zavarovanje za primer brezposelnosti prilagoditi poslovnemu ciklu, tako da je varstvo med gospodarskim upadom okrepljeno.

---

[2] Direktiva 2003/41/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. junija 2003 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L 235, 23.9.2003, str. 10).

7. Doseganje ravnotežja med varnostjo in fleksibilnostjo

V nekaterih državah članicah zakonodaja o varnosti zaposlitve povzroča togost trga dela ter preprečuje večjo udeležbo na njem. Takšno zakonodajo o varnosti zaposlitve bi bilo treba spremeniti, da se zmanjša prekomerna zaščita delavcev s pogodbami za nedoločen čas in zagotovi zaščita tistim, ki so ostali zunaj ali na robu trga dela. Hkrati pa sta zmanjševanje zgodnjega opuščanja šolanja in izboljševanje dosežkov na področju izobraževanja bistvena za pomoč mladim pri dostopanju na trg dela.

- Države članice bi lahko uvedle več pogodb za nedoločen čas[3], s katerimi bi se nadomestile obstoječe pogodbe za določen čas ali odpovedljive pogodbe in izboljšale možnosti zaposlovanja za nove zaposlene.

- Države članice bi morale poenostaviti svoje sisteme priznavanja strokovnih kvalifikacij za omogočanje prostega pretoka državljanov, delavcev in raziskovalcev.

III. UKREPI ZA SPODBUJANJE RASTI V ZAČETNI FAZI

EU bo dosegla svoje ambiciozne cilje iz strategije Evropa 2020 za trajnostno in vključujočo rast le, če bo podprla nujne strukturne reforme trga storitev in proizvodov ter tako izboljšala poslovno okolje. Da bi ostale konkurenčne v globaliziranem gospodarstvu, morajo države članice nujno začeti globoke strukturne reforme, potrebne za spodbujanje odličnosti na področju naših raziskav in naše sposobnosti za oblikovanje inovacij, pri čemer se zamisli pretvarjajo v proizvode in storitve, ki zadovoljujejo povpraševanje na hitro razvijajočih se trgih, ob koriščenju tehnoloških zmogljivosti naše industrije ter s pomočjo malim in srednjim podjetjem, da rastejo in se internacionalizirajo. Program reform EU bo prav tako moral uporabiti nove vire rasti s spremembo omejitev tradicionalnega razvoja, ki temelji na virih, v nove gospodarske priložnosti zaradi večje učinkovitosti teh virov. Izkoristiti bo tudi moral prednost prvega, ki jo ima EU v zvezi s konkurenčnim okoljskim blagom in storitvami.

Enotni trg je lahko pomemben vir rasti – kakor je že bilo poudarjeno v sporočilu o aktu za enotni trg, če se bodo sprejemale hitre odločitve za odpravo preostalih ovir. Za njegovo okrepitev bo tako Komisija v aktu za enotni trg v obdobju 2011–2012 dala prednost ukrepom, ki spodbujajo rast, kakor je predstavljeno v nadaljevanju.

8. Izkoriščanje potenciala enotnega trga

Ovire za vstop na trg in za podjetništvo so na enotnem trgu še vedno velike. Čezmejne storitve predstavljajo le 5 % bruto domačega proizvoda, kar je manj kot tretjina blagovne menjave, in samo 7 % potrošnikov kupuje prek spleta zaradi številnih omejitev, ki preprečujejo razvoj čezmejne spletne prodaje.

- Vse države članice bi morale v celoti izvajati direktivo o storitvah. Komisija ocenjuje njeno izvajanje in možnosti za nove ukrepe za krepitev rasti z nadaljnjim odpiranjem storitvenega sektorja.

---

[3] Kakor je predlagala Komisija v svoji vodilni pobudi za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta v okviru strategije Evropa 2020 – COM(2010) 682 konč./2, 26.11.2010.

- Države članice bi morale določiti in odpraviti neupravičene omejitve za strokovne storitve, kot so kvote in obvezno članstvo („closed shops“), in hkrati omejitve za trgovino na drobno, kot so nesorazmerne omejitve glede odpiralnega časa in določanja območij.

- Komisija bo v letu 2011 predlagala ukrep za odpravo geografskega razlikovanja na področju elektronskega trgovanja znotraj enotnega trga. Prav tako bo predlagala evropski okvir za pravice intelektualne lastnine, saj je to ključni dejavnik za razvoj tako elektronskega trgovanja kot digitalne tehnologije.

- Komisija bo poleg nadaljnjega prizadevanja za zaključek kroga pogajanj v Dohi nadaljevala pogajanja o sporazumih o prosti trgovini s partnerji, kot so Indija, Kanada in države skupnega južnoameriškega trga, za pospešitev zbliževanja pravnih ureditev z glavnimi partnerji ter povečanje simetrije pri dostopu do trgov javnih naročil v državah v razvoju in v večjih tržnih gospodarstvih v vzponu.

- V letu 2011 bo predlagana zakonodaja za omogočanje hitrega in interoperabilnega določanja standardov, tudi na področju informacijske in komunikacijske tehnologije.

- Nadaljevati bo treba delo na področju obdavčevanja, čeprav je občutljivo. To ima pomemben gospodarski potencial za spodbuditev rasti in ustvarjanja novih delovnih mest, zmanjševanje upravnega bremena ter odpravljanje ovir na enotnem trgu. Odpraviti je treba neenakovredno davčno obravnavo čezmejne trgovine ali naložb. Komisija bo v letu 2011 zlasti predlagala ukrepe za posodobitev sistema DDV, uvedbo skupne konsolidirane davčne osnove in vzpostavitev usklajenega evropskega pristopa na področju obdavčevanja finančnega sektorja. Napredek na področju obdavčevanja pomeni tudi zmanjšanje obdavčevanja dela na najnižjo potrebno raven in prilagajanje Evropskega okvira o obdavčitvi energije ciljem EU na področju energetike in podnebja.

9. Privabljanje zasebnega kapitala za financiranje rasti

Potrebne so inovativne rešitve za nujno mobilizacijo večjega deleža zasebnih prihrankov v EU in tujini.

- Komisija bo predlagala projektne obveznice EU, s pomočjo katerih se bo povezalo javno in zasebno financiranje prednostnih naložb, zlasti na področjih energije, prometa ter informacijske in komunikacijske tehnologije, te inovativne finančne instrumente pa bo vključila tudi v svoje prihodnje predloge za naslednji večletni finančni okvir.

- Da olajša dostop malim in srednjim podjetjem ter novim inovativnim podjetjem do financiranja, bo Komisija predlagala, da se skladom tveganega kapitala, ustanovljenim v eni od držav članic, omogoči prosto delovanje kjer koli v EU in da se odpravijo preostale davčne ovire za čezmejne dejavnosti.

10. Ustvarjanje stroškovno učinkovitega dostopa do energije

Energija je ključna spremenljivka rasti. Za podjetja so cene energije ključni stroškovni element. Za potrošnike predstavljajo računi za energijo pomemben element porabe v gospodinjstvih in poseben izziv za gospodinjstva z nizkimi dohodki. Trenutni načrti držav članic tvegajo, da še zdaleč ne bodo dosegli splošnega cilja v zvezi z 20-odstotnim povečanjem učinkovitosti porabe energije, določenim v strategiji Evropa 2020. To bi

pomenilo izgubo priložnosti za rast v več sektorjih in regijah ter izgubo možnosti za ustvarjanje delovnih mest.

- Države članice bi morale hitro v celoti izvesti tretji sveženj o notranjem trgu z energijo.

- Države članice morajo pospešiti svoje politike na področju učinkovite porabe energije. To bo pomenilo velike prihranke ter ustvarilo delovna mesta v gradbeništvu in sektorju storitev.

- Komisija bo v letu 2011 predlagala pobude za nadaljnje delo na področju prometne, energetske ali telekomunikacijske infrastrukture, ki je potrebna za resnično integriran enotni trg.

- Komisija za vso EU razvija standarde za energetsko učinkovite izdelke kot pomoč pri širjenju trgov za inovativne proizvode in tehnologije.

Zagotavljanje izvrševanja

Najpomembnejša naloga v obdobju 2011–2012 je preprečitev začaranega kroga nevzdržnih dolgov, motenj v delovanju finančnih trgov in majhne gospodarske rasti. Prva prednostna naloga tega letnega pregleda rasti sta določitev proračunske politike na trdnih temeljih s strogo fiskalno konsolidacijo ter ponovna vzpostavitev normalnega delovanja finančnega sektorja. Druga prednostna naloga je hitro zmanjšanje brezposelnosti z reformami trga dela. Toda obravnavanje teh dveh prednostnih nalog ne bo učinkovito brez večjega prizadevanja za hkratno zagotavljanje rasti.

Takšne politike bodo poleg tega imele z ustvarjanjem višjih davčnih prihodkov in nižjo javno porabo za socialne transferje pozitiven učinek na fiskalno konsolidacijo, pomagale pa bodo tudi zmanjšati tveganje prihodnjih makroekonomskih neravnovesij. Strukturne reforme bodo že kratkoročno prinesle koristi. Reforme na trgih proizvodov in dela vplivajo na rezultate in prinašajo koristi na področju zaposlovanja.

Trgovina je močno gonilo rasti. Obstaja velik neizkoriščen potencial za izvoz blaga in storitev EU, toda evropski izvoz je bil zelo prizadet zaradi zloma globalne trgovine. Pozitivni ustvarjeni izvoz nekaterih držav članic kaže, da uspeh na globalnih trgih ni odvisen le od cenovne konkurenčnosti, ampak tudi od širših dejavnikov, kot so sektorska usmerjenost, inovacije ter raven znanja in veščin, ki spodbujajo resnično konkurenčnost.

Komisija je v tem prvem letnem pregledu rasti določila deset ukrepov za EU v obdobju 2011–2012, ki so zajeti v strategiji Evropa 2020. Predlaga, da Evropski svet na njihovi podlagi sprejme sporazum, s katerim bi se države članice morale zavezati k izvajanju navedenih desetih ukrepov. Glede na medsebojno odvisnost držav članic, zlasti tistih v euroobmočju, je predhodno usklajevanje v Svetu bistveni element evropskega semestra.

Države članice bi morale na podlagi usmerjanja Evropskega sveta do sredine aprila v svojih srednjeročnih proračunskih strategijah v okviru programov stabilnosti ali konvergence predložiti svoje nacionalne zaveze ter v svojih nacionalnih programih reform določiti ukrepe, ki bodo odražali celovit odziv na krizo, ki ga zajema strategija Evropa 2020. Na podlagi priporočil Komisije bo Svet pred poletjem izdal smernice o politikah po državah članicah, ki jih bodo morale te upoštevati pri pripravi svojih proračunov za leto 2012 in pri izvajanju svojih politik rasti. V duhu celostnega pristopa k usklajevanju politik bo Svet skupaj ocenil

fiskalne strategije in strategije rasti ter se pri tem osredotočil na njihove ambicije, doslednost in posledice na ravni EU, vključno z medsebojno odvisnostjo na euroobmočju.

Komisija predlaga, da bi se moralo na prihodnjih zasedanjih Evropskega sveta redno pregledovati njihovo izvajanje za določitev vrzeli na ravni držav članic in EU ter se hitro dogovoriti o korektivnih ukrepih. Predlogi, določeni v tem sporočilu, bi že omogočili, da bi se lahko na naslednjem zasedanju Evropskega sveta že sprejeli konkretni koraki za ohranjanje ter pospeševanje prizadevanj za zagotavljanje in povečanje rasti ter sprejel dogovor o časovnem razporedu celovitega odziva na krizo. V zvezi s slednjim se je Evropski svet že dogovoril o dveh točkah: o dokončanju dela glede stalnega evropskega mehanizma za stabilnost do marca in o zakonodajnem paketu za okrepitev gospodarskega upravljanja v EU do junija. Med tem bo objava rezultatov novega testa izjemnih situacij služila kot smernica o strategiji, ki naj bi ji sledili pri dokončanju obnove bančnega sektorja.

Ta prvi letni pregled rasti se posreduje tudi Evropskemu parlamentu ter drugim institucijam in nacionalnim parlamentom.